

НОВА ОБСТАНОВА — НОВІ ЗАВДАННЯ ГОСПОДАРСЬКОГО БУДІВНИЦТВА

(Продовження з 3-ї сторони.)

ло. Нам треба утворити далі металургію в самому Сибіру, щоб задовольнити його чимраз більші потреби і ми її вже утворюємо. Нам треба утворити, крім того, нову базу кольорової металургії в Казахстані. В Туркестані нам треба розвинути наразі, найширше залізничне будівництво. Це диктується інтересами СРСР в цілому, інтересами окраїнних республік, так само, як і інтересами центру. Але з цього випливає, що ми не можемо вже обходитися тим мінімумом інженерно-технічних командних сил промисловості, яким ми обходилися раніше.

З цього виходить, що старі зовнішні формування інженерно-технічних сил вже недостатньо, що треба утворити цілу сітку нових осередків, в Сибіру, в Середній Азії. Нам треба тепер забезпечити себе двоє, вийнято більше інженерно-технічними та командними силами промисловості, коли ми справді думаємо здійснити програму соціалістичної індустріалізації СРСР. Але нам потрібні не всі команди і техніки, потрібні такі команди і інженерно-технічні сили, які здатні зрозуміти політику робітничої класи нашої країни, здатні за своїми цю політику і готові здійснити її на совість.

А що це значить? Це значить, що наша країна вступає в таку фазу розвитку, коли робітничий клас повинен утворити собі свою власну виробничу технічну інтелігенцію, що здатна відстоювати її інтереси у виробництві, як інтереси північної класи. Жодна північна класи не обходилася без своєї власної інтелігенції. Немає жодних підстав сумніватися в тому, що робітничий клас СРСР також не може обійтися без своєї власної інтелігенції. Немає жодних підстав сумніватися в тому, що робітничий клас СРСР також не може обійтися без своєї власної виробничо-технічної інтелігенції.

Радянська влада завжди цю обставину і відкрила двері вищих учбових закладів по всіх галузях народного господарства для людей робітничої класи. Ви знаєте, що десятки тисяч робітничо-селянської молоді вчаться тепер у вищих учбових закладах. Якщо раніш, за капіталізму, вищі учбові заклади були монополією панівних класів, то тепер, за радянського ладу, робітничо-селянська молодь становить там панівну силу. Немає сумніву, що ми одержимо швидко з наших учбових закладів тисячі нових техніків, інженерів, нових командирів нашої промисловості. Але це тільки один бік справи, другий бік справи той, що виробничо-

5. ОЗНАКИ ПОВОРОТУ СЕРЕД СТАРОЇ ВИРОБНИЧО-ТЕХНІЧНОЇ ІНТЕЛІГЕНЦІЇ

Інакше ставиться також питання про ставлення до старої, буржуазної, виробничо-технічної інтелігенції. Років зо два тому справа стояла в нас так, що найбільш кваліфікована частина старої технічної інтелігенції була заражена хворобою шкідництва. Більш за те, шкідництво становило тоді свого рода моду. Одні шкідили, інші покривали шкідників, треті вивалили руки і додержувалися неврагів, четверті вважалися між радянською владою і шкідниками. Звичайно, більшість старої технічної інтелігенції працювала більш-менш лояльно, але мова йде тут не про більшість, а про найбільш кваліфіковану частину технічної інтелігенції. Що створювало шкідницький рух, що його культивувало? Загострен-

ня політикою самі сприяють інтервенції і т. д. і т. ін. Крім того, якщо навіть деякі старі більшовики з числа правих ухильників не встояли проти "пошесті" і хитнулися цього періоду в сторону від партії, то нема підстав дивуватися тому, що певна частина старої технічної інтелігенції, яка ніколи не нюхала більшовизму, так само, з божою допомогою завагалася.

Зрозуміло, що за такого стану речей радянська влада могла практикувати тільки одну єдину політику щодо старої технічної інтелігенції, політику розгромадження неврагів, розширення нейтральних і залучення лояльних. Так було років зо два тому. Чи можна сказати, що ми маємо тепер такі самі обставини? Ні, не можна цього сказати. Навпаки, у нас склалася тепер зовсім інша обстановка. Почати з того, що ми розбили і успішно переможемо капіталістичні елементи міста й села. Звісно, це не може радувати стару інтелігенцію. Дуже ймовірно, що вона все ще висловлює блявання своїм розбитим друзям. Але не б'єває того, щоб ті, що співчувають їй, надто не втрачали і що вагаються, добровільно згодні підіти до своїх активних друзів, після того, як ті знаєди жорстокої і несправедливої поразки.

Далі, ми подолали хлібні труднощі, і не тільки подолали, але вивозимо за кордон таку кількість хліба, якої не вивозили ще за час існування радянської влади. Значить, відпадає і цей "аргумент" тих, що вагаються. Далі, тепер навіть сліди бачать, що на фронті колгоспного і радгоспного будівництва ми являємося перемоглими, досягли величезних успіхів. Значить, найголовніше в "арсеналі" старої інтелігенції зникло в безодню. Шодо інтервенціоністських сподіванок буржуазної інтелігенції, то треба визнати, що вони є поки що найменш, будинком, збудованим на піску: справді їм шість років, і вони не спробували інтервенувати. Пора визнати, що нашу "прозорливу" буржуазну інтелігенцію просто водили за носа. А вже не говорю про те, що сама поведінка активних шкідників на відомому судовому процесі в Москві повинна була розв'язати і справді розв'язала ідею шкідництва. Зрозуміло, що ці нові обставини не могли лишитися без впливу на нашу стару технічну інтелігенцію. Нові обставини повинні були утворити і справді утворили нову настрій серед старої технічної інтелігенції. Цим, власне, і пояснюється той факт, що ми маємо певні ознаки повороту певної частини цієї інтелігенції, що раніш співчувала шкідникам, до радянської влади. Той факт, що не тільки частина старої інтелігенції, але навіть певні вчорашні шкідники, значна частина вчорашніх шкідників, починає працювати на ряді заводів і фабрик спільно з робітничою силою — цей факт, безперечно говорить про те, що поворот серед старої технічної інтелігенції вже почався. Це не значить, що в нас немає більше шкідників. Ні, не значить. Шкідники є і будуть, доки будуть в нас класи, доки є капіталістичне оточення, але це значить, що як скоро значна частина старої технічної інтелігенції, що так чи інакше співчувала раніш шкідникам, повернулася тепер в бік радянської влади, активних шкідників залишилася невелика кількість, вони ізольовані і вони повинні будуть піти до дев'ятого часу у глибоке підпілля. Але це значить, що відповідно до цього повинна змінитися і наша політика щодо старої технічної інтелігенції. Коли в період розпаду шкідництва наше ставлення до старої технічної інтелігенції поглядало головню в політиці розгрома, то тепер, у

6. ПРО ГОСПОДАРСЬКИЙ РОЗРАХУНОК

Картина була б не повна, коли б я не зачепив ще однієї нової умови. Мова йде про державне нагромадження для промисловості, для народного господарства, про посилення темпів цього нагромадження. В чім полягає нове й особливе в розвитку нашої промисловості з погляду нагромадження? В тому, що старих джерел нагромадження починає вже не вистачати, щоб далі розгортали промисловість. В тім, що треба находити нові джерела нагромадження і посилити старі, якщо ми насправді хочемо зберегти і розвинути більшовицькі темпи індустріалізації. Із історії капіталістичних країн відомо, що жодна молода держава, яка прагнула підняти на вищий шабель свою індустрію, не обходилася без допомоги зовні у вигляді довготермінових кредитів або позик.

Виходячи з цього, капіталісти західних країн цілком відмовили нашої країні в кредитах і позиках, гадаючи, що брак кредитів і позик напевне підірве індустріалізацію нашої країни. Але капіталісти помилилися. Вони не врахували того, що наша країна, відмінно від країн капіталістичних, має деякі особливі джерела нагромадження достатні для того, щоб відбудувати й розвинути далі індустрію. І справді, ми не тільки відбудували промисловість, не тільки відбудували сільське господарство та транспорт, але ми встигли вже поставити на рейки грандіозну справу реконструкції важкої промисловості, сільського господарства, транспорту. Зрозуміло, що на цю справу ми витратили десятки мільярдів карбованців.

Звідки бралися ці мільярди? З легкої промисловості, з сільського господарства, з бюджетних нагромаджень. Так було в нас до останнього часу. Зовсім інакше стоїть справа тепер. Коли раніше вистачало старих джерел нагромадження для реконструкції промисловості і транспорту, то тепер їх починає вже явно не вистачати.

Мова йде тепер не про те, що б реконструювати стару промисловість. Мова йде про утворення нової технічно озброєної промисловості на Уралі, Сибіру, Казахстані. Мова йде про утворення нового сільсько-господарського виробництва в зернових, тваринницьких та сировинних районах СРСР. Мова йде про утворення нової залізничної сітки між сходом і заходом СРСР. Зрозуміло, що старих джерел нагромадження не може вистачати на цю грандіозну справу. Та це не все. До цього треба додати те, що через негосподарне провадження справи принципи госпрозрахунку, зовсім підірвано в ці-

7. ПО НОВОМУ-ПРАЦЮВАТИ, ПО НОВОМУ-КЕРУВАТИ

Такі, товариші, нові умови розвитку нашої промисловості. Значення цих нових умов полягає в тому, що вони утворюють для промисловості нові обставини, які вимагають нових прийомів роботи, нових прийомів керівництва?

Отже:

а) Виходить таким чином, що не можна вже сподіватися далі по старому на самоплив робочої сили. Щоб забезпечити промисловість робочою

силою, треба її набирати організованим порядком, треба механізувати працю. Гадати, що можна обійтися без механізації за наших темпів роботи і масштабів виробництва, — значить сподіватися на те, що можна вичерпати море ложкою.

б) Виходить далі, що не можна далі терпіти плинності робочої сили в промисловості. Щоб позбутися цього лиха, треба по-новому організувати працю.

Так стоїть справа з питанням про п'яту нову умову розвитку нашої промисловості. Переїдімо до питання про останню умову.

лему ряді наших підприємств та господарських організацій. Це факт, що в ряді підприємств і господарських організацій, давно вже припинили рахувати, калькулювати, складати обґрунтовані баланси прибутків і витрат, це факт, що в ряді підприємств і господарських організацій розуміння "Режим ощадності", "скорочення непродукційних витрат", "раціоналізація виробництва" давно вже вийшли з моди. Очевидно, вони сподіваються на те, що Держбанк "однаково нам видасть потрібні суми". Це факт, що останнім часом собівартість на цілому ряді підприємств почала збільшуватися. Ім дано завдання зменшити собівартість на 10 і більше процентів, а вони її збільшують. А що таке зменшення собівартості?

Ви знаєте, що кожен процент зменшення собівартості означає нагромадження в середній промисловості в 150—200 млн. карб. Зрозуміло, що збільшується собівартість за таких умов значить втрачати для промисловості і всього народного господарства, сотні мільйонів карбованців. Із всього цього виходить, що не можна вже більше обертатися на самій тільки легкій промисловості, на самих тільки бюджетних нагромадженнях, на самих тільки прибутках від сільського господарства. Легка промисловість дає багатіше джерело нагромадження і вона має тепер всі шанси розвиватися далі, але джерело це не безмежне.

Сільське господарство є не менш багате джерело нагромадження, але воно само потребує тепер, в період його реконструкції, фінансової допомоги від держави. Шодо бюджетних нагромаджень, то самі знаєте, що вони не можуть і не повинні бути безмежні. Що ж залишається? Залишається важка промисловість. Отже, треба домогтися того, щоб важка промисловість і, насамперед, її машинобудівна частина також давала нагромадження. Отже, посилюючи і розгортаючи старі джерела нагромадження, треба домогтися того, щоб важка промисловість і, насамперед, її машинобудівна частина також давала нагромадження. Отже, посилюючи і розгортаючи старі джерела нагромадження, треба домогтися того, щоб важка промисловість і, насамперед, її машинобудівна частина також давала нагромадження. Отже, посилюючи і розгортаючи старі джерела нагромадження, треба домогтися того, щоб важка промисловість і, насамперед, її машинобудівна частина також давала нагромадження.

Отже, викоринити, зміцнити госпрозрахунок, підняти середпромислове нагромадження — таке завдання.

б) Виходить далі, що не можна далі терпіти плинності робочої сили в промисловості. Щоб позбутися цього лиха, треба організувати зарплату,

то по-новому і створити склад робітників на підприємствах більш-менш постійний.

в) Виходить далі, що не можна більше терпіти знеособлену у виробництві. Щоб позбутися цього лиха, треба по-новому організувати працю. Треба розташувати сили так, щоб кожна група робітників відповідала за роботу, за механізми, за вартість, за якість роботи.

г) Виходить далі, що не можна більше по старому обходитися тим мінімумом старих інженерно-технічних сил, який ми дістали в спадщину від буржуазної Росії. Щоб підняти нинішні темпи і масштаби виробництва, треба домогтися, щоб у робітничій класі була своя власна робітничо-технічна інтелігенція.

д) Виходить далі, що не можна по-старому кидати в одну купу всіх спеціалістів та інженерно-технічних сил старої класи. Щоб зважити змінені обставини, треба змінити нашу політику і виявити максимум піклування про тих спеціалістів та інженерно-технічних сил, які явно повертають в бік робітничої класи.

е) Виходить зрештою, що не можна по-старому обертатися на старих джерелах нагромадження. Щоб забезпечити далі розгортання промисловості і сільського господарства, треба домогтися пустити в хід нові джерела нагромадження, ліквідувати безгосподарність, заглибити госпрозрахунок, зменшити собівартість і підняти середпромислове нагромадження.

Такі нові умови розвитку промисловості, що потребують нових засобів роботи, нових засобів керування господарським будівництвом.

Що потрібно для того, щоб налагодити керування по-новому?

Для цього треба, насамперед, щоб наші господарські керівники зрозуміли нові обставини, вивчили конкретно нові умови розвитку промисловості і перебудували свою роботу відповідно до вимог нових обставин.

Для цього треба далі, щоб наші керівники-господарники керували підприємствами не "взагалі", не "з повітря", а конкретно, предметно, щоб вони підходили до кожного питання не з погляду загальної базікання, а суворо по-діловому, щоб вони не обмежувалися паперовою писаниною, або загальними фразами і гаслами, а входили в техніку справи, вникали в деталі справи, вникали в "дрібниці", бо із "дрібниць" будують тепер великі справи.

Для цього треба, далі, щоб наші нинішні громізки об'єднання, що мають іноді у своєму складі 100-200 підприємств розкрупнитися негайно і розбитися на кілька об'єднань. Зрозуміло, що голова об'єднання, який має діло з сотнею і більше заводів, не може по-справжньому знати цих заводів, їхніх можливостей, їхньої роботи, Зрозуміло, що не знаючи заводів, він не може керувати ними. Отже, щоб дати змогу головам об'єднань по-справжньому вивчити заводи і керувати ними, треба їх розвантажати від лишка заводів, треба розбити об'єднання на кілька об'єднань і наблизити об'єднання до заводів. Для цього потрібно далі, щоб наші об'єднання перейшли від колегіального управління до управління одноособного. Тепер справа стоїть так, що в колегіях об'єднань сидить по 10-50 чоловік і пишуть папери, провадять дискусію. Керувати так далі не можна, товариші, треба, припинити паперове "керівництво" і перекласти на справді ділову більшовицьку роботу. Хай залишається на чолі об'єднання голова об'єднання і кілька заступників.

Цього буде цілком досить,

щоб керувати об'єднанням. Інших членів колегії краще було б спустити вниз, — на заводи і фабрики. Це було б значно корисніше і для них, і для справи.

Для цього потрібно далі, щоб голови об'єднань і їхні заступники частіше об'їжджали заводи, довше лишалися там для роботи, краще аналізувалися з заводськими працівниками і не тільки вчили місцевих людей, а й вчилися в них. Гадати, що можна керувати тепер з канцелярії, сидючи в кріслі, далеко від заводів, — значить помилятися. Щоб керувати заводами, треба частіше зустрічатися з робітниками підприємств, треба підтримувати з ними живий зв'язок.

Нарешті, два слова про наш виробничий план на 1931 рік. Існують деякі колопартійні об'єднання, які заперечують, що наша виробнича програма не реальна, нездійснима. Це щось на кшталт "премудрих писків" Шердіна, що завжди ладні поширювати навколо себе "пустоту недомисли". Чи реальна наша виробничо-промислова? Безперечно так. Вона реальна хоча б тому, що у нас є всі потрібні умови її здійснити. Вона реальна хоча б тому, що її виконання залежить тепер виключно від нас самих, від нашого вміння і нашого бажання використати ті найбагатші можливості, що в нас є.

Чим же інакше пояснити той факт, що цілий ряд підприємств і галузей промисловості уже перевищили план? Було б незрозуміло думати, що виробничий план сходить до переліку цифр і завдань.

Насправді виробничий план є жива і практична діяльність мільйонів людей. Реальність нашого виробничого плану, — це мільйони трудящих, що творять нове життя. Реальність нашої програми, — це живі люди, це ми з вами, наша воля до праці, наша готовність працювати по-новому, наша рішучість виконати план. Чи є вона у нас, ця сама рішучість? Так, є. Отже, нашу виробничу програму можна і треба здійснити (тривалі оплески).

ІНДУСТРІАЛЬНА ЮНІА КРАВЕЦЬКИХ РОБІТНИКІВ У ВІННІПЕГУ РОЗПОЧАЛА КАМПАНІЮ

Сучасна економічна криза вдарила й по кравецьких робітниках у Вінніпегу. Знижка платі, віддалення від праці є на порядку дня. Не дивлячись на те, що сезон кравецьких робітників почався, робітники працюють тільки частинно за зниженою платню. Боси старяться звалити кризу на плечі робітників, а робітники не ставлять нічого опору. В наступному на робітництво визискувачі кравецької індустрії не відірвуться від інших капіталістів.

Головна Виконавча Рада в Торонто прислала до Вінніпегу Аїну Булер, членкиню ГВР і організаторку для провадження організаційної кампанії у Вінніпегу, яка підніметься масовим мітингом у вівторок, 28 липня в Лібберті Темпл, на розі Салтер і Причард вул. На цьому мітингу Аїна Булер промовлятиме на тему: "ЯК БОРОТИСЯ ПРОТИ ЗНИЖКИ ПЛАТНІ".

Після статистики в Канаді є поперех 50,000 кравецьких робітників, з яких зазедно 7,000 є організованих. Наслідки раціоналізації дуже відчуваються в кравецькій індустрії. Старі крефтові юші не є в спроможності зорганізувати кравецьких робітників через свою політику співпраці і через свій поділ на крефти, який вмисне ділиті робітників. Індустріальна юнія за короткий час існування виявила правильну лінію і створила апарат, що може організувати й провадити тисячі тисячі кравецьких робітників в боротьбі проти визиску.